

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2030

Rok akademicki 2028/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia kliniczna człowieka dorosłego
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	IV rok, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Danuta Ochojska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Danuta Ochojska, dr Jacek Pasternak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7	15	30							5

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): Egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Dysponowanie wiedzą psychologiczną z obszaru psychologii ogólnej, rozwoju człowieka, psychopatologii w zakresie przewidzianym programem studiów.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia i specyfikę zaburzeń człowieka dorosłego, ich przyczyn, objawów oraz mechanizmów przebiegu różnych form patologii psychicznej.
C ₂	Uzyskanie przez studentów umiejętności w zakresie samodzielnego diagnozowania i różnicowania zaburzeń psychicznych, aby w swojej aktywności zawodowej mogli jak najwcześniej uruchamiać procesy postępowania profilaktycznego czy korekcyjnego.
C ₃	Dostarczenie wiedzy o zdrowiu i zaburzeniach psychicznych, która znajduje zastosowanie w praktyce klinicznej.
C ₄	Zachęcenie słuchaczy do samokształcenia w zakresie problematyki psychologii klinicznej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	w stopniu pogłębionym zna i rozumie tematykę etiologii, objawów zaburzeń psychicznych, psychologiczne aspekty przebiegu i obrazu klinicznego wybranych zaburzeń psychicznych dorosłych, diagnozy psychologicznej oraz wybranych form pomocy psychologicznej i psychoterapii.	K_W19
EK_02	w stopniu pogłębionym rozumie konieczność przestrzegania zasad etycznych w zakresie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego;	K_W22
EK_03	potrafi wyszukiwać i przetwarzać złożoną wiedzę na temat mechanizmów zaburzeń psychicznych i znaczenia kontekstu intrapsychicznego, rodzinnego i społecznego. Potrafi wykorzystywać tę wiedzę w rozwiązywaniu problemów diagnostycznych, związanych funkcjonowaniem jednostki w różnych sytuacjach życiowych oraz wdrażaniem odpowiednich metod terapeutycznych.	K_U01
EK_04	potrafi krytycznie oceniać współczesne zagrożenia dla zdrowia psychicznego, m.in. kryzys w rodzinie, niekorzystne doświadczenia w dzieciństwie, wymagania w pracy i różne zagrożenia związane z postępem technologicznym.	K_U23
EK_05	jest gotów do podejmowania działań indywidualnych i instytucjonalnych na rzecz osób doświadczających krzywdy i cierpienia związanego z występowaniem zaburzeń psychicznych, chorób somatycznych oraz sytuacji	K_K10

	trudnych, wymagających, nietypowych, wykorzystując w tym celu kompetencje zawodowe.	
--	---	--

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Podstawy psychologii klinicznej osób dorosłych. Cele i zadania psychologa klinicznego. Psychologia kliniczna jako dziedzina badań i nauki, teoretyczne i metodologiczne podstawy psychologii klinicznej, problemy etyczne w pracy psychologa klinicznego (w badaniach naukowych i praktyce). Dziedziny zastosowań psychologii klinicznej.
2. Modele uwarunkowań zaburzeń psychicznych. Niekorzystne doświadczenia w dzieciństwie a zdrowie psychiczne i zaburzenia psychiczne osób dorosłych. Wskaźniki zdrowia psychicznego.
3. Psychologiczna diagnoza kliniczna (modele diagnozy klinicznej, postępowanie diagnostyczne psychologa klinicznego, metody stosowane w psychologicznej diagnozie klinicznej).
4. Obraz kliniczny i sposób funkcjonowania w dorosłości osób z zaburzeniami rozwoju i zaburzeniami psychicznymi rozpoczynającymi się w dzieciństwie i adolescencji.
5. Psychologia zaburzeń psychicznych człowieka dorosłego (zaburzenia depresyjne i dwubiegunowe, zaburzenia lękowe, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne i pokrewne, zaburzenia związane z urazami i stresorami).
6. Systemy rodzinne z osobą z zaburzeniami psychicznymi.
7. Wybrane problemy pomocy psychologicznej osobom dorosłym (radzenie sobie ze stresem, specyfika pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej, profilaktyka zaburzeń funkcjonowania oraz promocja zdrowia psychicznego).

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
1. Diagnozowanie zaburzeń psychicznych u osób dorosłych. Diagnoza zaburzeń psychicznych a stygmatyzacja.
2. Obraz kliniczny zaburzeń osobowości.
3. Zaburzenia dysocjacyjne, zaburzenia z objawami somatycznymi i pokrewne.
4. Zaburzenia lękowe u osób dorosłych.
5. Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne i pokrewne u osób dorosłych.
6. Zaburzenia odżywiania u dorosłych.
7. Zaburzenia dwubiegunowe i depresyjne.
8. Zaburzenia należące do spektrum schizofrenii i inne zaburzenia psychotyczne osób dorosłych
9. Zaburzenia psychiczne a samobójstwa. Funkcjonowanie społeczne bliskich osób po dokonanych samobójstwie.
10. Zespół stresu pourazowego.
11. Nadużywanie substancji psychoaktywnych. Zaburzenia psychiczne w przebiegu uzależnień.

12. Nieprawidłowości zachowań seksualnych.
13. Zaburzenia manifestujące się przemocą. Psychologia sądowa a psychologia kliniczna– wybrane zagadnienia.
14. Orientacja pozytywna, prężność, poczucie koherencji oraz radzenie sobie ze stresem a zdrowie psychiczne.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia audytoryjne (praca w grupach, wykonywanie zadań, prezentacje)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin, kolokwium	w, ćw,
EK_02	egzamin, kolokwium	w, ćw,
EK_03	egzamin, kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć (symulacja wywiadu diagnostycznego), praca projektowa oparta na wywiadzie diagnostycznym z osobą z wybranymi zaburzeniami psychicznymi.	ćw,
EK_04	egzamin, kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć (symulacja wywiadu diagnostycznego), praca projektowa oparta na wywiadzie diagnostycznym z osobą z wybranymi zaburzeniami psychicznymi.	ćw
EK_05	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć (praca projektowa, tworzenie prezentacji)	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia wykładu:

1. Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego – testu oraz pytań opisowych

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

2. Obecność na wykładach.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Obecność na ćwiczeniach.

2. Pozytywna ocena z kolokwium na ćwiczeniach.

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

3. Aktywny udział w ćwiczeniach: samodzielne studium przypadku, symulacja wywiadu diagnostycznego podczas ćwiczeń, tworzenie prezentacji.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:	
- udział w konsultacjach	3
- udział w egzaminie	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
- przygotowanie do egzaminu	25
- studiowanie literatury	25
- przygotowanie do kolokwium	25
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Cierpiątkowska, L. Sęk H. (red.). (2020). *Psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN.
Sęk, H. (red.) (2013). *Psychologia kliniczna*. Tom 1-2. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Cierpiątkowska, L. (2022). *Psychopatologia*. Warszawa: Scholar.
Seligman. M., Walker E., Rosenhan, D. (2017). *Psychopatologia*. Poznań: Zysk i S-ka 2003.
Pasternak, J., Perenc, L., Radochoński, M. (2017). *Podstawy psychopatologii dla pedagogów*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego

Literatura uzupełniająca:

Basińska, M. A., Grzankowska, I. (red.). (2020). *Wybrane zagadnienia z psychologicznej diagnozy klinicznej, t. 1*. Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.
First, M.B. (2016). *DSM-5. Podręcznik diagnozy różnicowej*. Wrocław: Edra Urban & Partner.
Gałęcki P. (2022). *Badanie stanu psychicznego. Rozpoznanie według ICD-11*. Wrocław: Edra Urban & Partner.
Święcicki, Ł. (2018). *Choroba afektywna dwubiegunowa – trudności diagnostyczne*. Wrocław: Edra Urban & Partner.
Cierpiątkowska, L., Soroko, E. red. (2014). *Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
Zasępa, E., Gałkowski, T. (red.). (2014). *Oblicza psychologii klinicznej*. Gdańsk: GWP.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej